

בן סורר ומורה פרק שמיני סנהדרין עה.

עין משפט
נר מצוה

כב א ב ג מ"י פ"ה
מהלכות
המורה הלכה ט ועין בב"י
י"ד סימן קנ"ו:
א ד מ"י פ"ה מהלכות
אסורי ביאה הלכה ה
וה"ל ו' ופ"י מהלכות
סנהדרין הלכה יא סמג
עשין קי"ז:

ואם איתא לא לימא ליה לא היה לו להודות לדבר אסור דל"ל
לך לשלום ש"מ אין בן נח מנזוה על קידוש השם ומשני
הא צנננה הא צפרהסיא נעמן צננה הוה דלא היו ישראל צבית
רמון וגבי קדוש השם צמך בני ישראל כתיב ואפילו למאן דאמר
צנננה נמי יהרג ואל יעבור והא כתיב
מלי ישראל אכל כותי לא
ולעולם איתא לך דבן נח מנזוה על
קדוש השם כגון צפרהסיא ולמסקנא
זו לא איפשיטא צעין ולשון מאי הוי
עלה משמע דמסקנא דפשיטות היא
וגרסא יומר כספרים דגרסינן ואם
איתא לימא ליה הא צנננה הא
צפרהסיא וקא פשיט דלא מפקיד
מדלמך ליה סמך לך לשלום:

הדרן עלך בן סורר ומורה

ומאי נינהו חמיות ואם חמיות.
הוה מלי למימר בתה וצמ
בתה אלא הני נקט דכתיב צה
שריפה צהדיא:

מנין

ולנסבה מינסב לא מייחבה דעתיה כד' יצחק דא"ר יצחק (ב' מיום
שחרב בית המקדש נישלה מעם ביאה וניתנה לעוברי עבירה שנאמר
ימים גנובים (י' מתקין ולחם סתרים ינעם:

הדרן עלך בן סורר ומורה

ואלו יהן הנשרפין הבא על אשה ובתה וכת בהן שזנתה יש בכלל אשה
ובתה בתו ובת בתו ובת אשתו ובת בתה ובת בנה (ב' חמיותו
ואם חמיותו ואם חמיו: ג' הבא על אשה שנשא בתה לא קתני אלא הבא
על אשה ובתה מכלל דתרווייהו לאיסורא ומאן נינהו חמיותו ואם חמיותו וקתני
יש בכלל אשה ובתה מכלל דתרווייהו כתיבי בהדיא והנך מדרשא אתיא
הניחא לאביי דאמר (ז' משמעות דורשין איכא בינייהו מתניתין מני רבי
עקיבא היא אלא לרבא דאמר (ח' חמיותו לאחר מיתה איכא בינייהו מתניתין
מני אמר לך רבא תני הבא על אשה שנשא בתה: יש בכלל אשה
ובתה חמיותו ואם חמיותו ואם חמיו: לאביי אידי דקא בעי למיתנא אם
חמיו תני נמי חמיותו ואם חמיותו לרבא אידי דקא בעי למיתנא אם
חמיו ואם חמיותו תני נמי חמיותו מנהני מילי דת"ר (א' איש אשר יקח את
אשה ואת אמה אין לי אלא אשה ואמה בת אשה ובת בתה ובת בנה
מנין נאמר (ב' כאן זמה ונאמר להלן (ג' זמה מה להלן בתה ובת בתה ובת
בנה אף כאן בתה ובת בתה ובת בנה מנין לעשות זכרים כנקבות
נאמר כאן זמה ונאמר להלן זמה מה להלן זכרים כנקבות אף כאן
זכרים כנקבות מנין לעשות למטה כלמעה נאמר כאן זמה ונאמר
להלן זמה מה להלן למטה כלמעה אף כאן למטה כלמעה ומה כאן
למעלה כלמעה אף להלן למעלה כלמעה (ד' אמר מר מנין לעשות זכרים כנקבות
מאי זכרים כנקבות אילימא בת בנה כבת בתה בהדי הדדי קאתיאן אלא אם
חמיו כאם חמיותו השתא אם חמיותו לא קמה לן אם חמיו מיהדרר עלה
אמר

דקתני לאו בלשון הוא דל"כ הבא על האשה ואמה מצבי ליה למתניה וא"כ הך אשה אחמיותו קאמר הוה ליה למתניה הבא על האשה שנשא בתה
דהיינו חמיותו הא לא קתני אלא הבא על אשה ובתה מכלל דתרווייהו לאיסורא ולא הוכרע אשתו לנאן ומאן נינהו חמיותו ואם חמיותו והכי קאמר
הבא על אם חמיותו או על בתה דהיינו חמיותו וקתני יש בכלל אשה ובתה כולו הכי אלמא הך אשה ובתה כתיבי צהדיא: הניחא לאביי
דאמר. בעירקין (ד' ע' ג' פלוגתא דרבי ישמעאל ורבי עקיבא: משמעות דורשין איכא בינייהו. ומסיק למילתיה דלרבי עקיבא
כתיבא צהדיא אם חמיותו מתניתין מני ר"ע היא: אלא לרבא דאמר. צין לרבי ישמעאל צין לרבי עקיבא לא כתיבא אלא בחמיותו
שבא עליה לאחר מיתת אשתו פליגי מתניתין מני: אמר לך רבא תני על אשה שנשא בתה. דהיינו חמיותו דכתיבא צהדיא (א' איש כי
יקח את אשה דהיינו אשתו ואת אמה דהיינו חמיותו: יש בכלל אשה ובתה וכו'. קתני נמי חמיותו ומילתא דמתיה היא דהוה לאו
מדרשא אתא וקתני צהדייהו: לאביי. דאמר חמיותו ואמה כתיב צהדיא אידי דתנא צהדיא כללל אם חמיו דלמיתא מדרשא נקט אגב
ריהטא חמיותו ואם חמיותו: אין לי אלא אשה ואמה. דהיינו חמיותו: נאמר כאן. צשריפה זמה היא: ונאמר. צזאחרת צתה
ובת צתה ובת צנה [ויקרא יח] שחרה הנה זמה היא: אף כאן. לענין עונש שריפה צתה ובת צתה ובת צנה צהדיא דינא דהאי קרא: מנין
לעשות זכרים כנקבות. לקמן מפרש: מנין לעשות למטה כלמעה. לקמן [ב"ב] נמי מפרש: ומה כאן למעלה כלמעה אף להלן למעלה
כלמטה. לקמן [שם] מפרש: צהדי הדדי אפיין. הא רבינא לתרווייהו צזורה שוה דלמיתא זמה ומה: אלא אם חמיו כאם חמיותו. השתא
אם חמיותו אכתי לא קמה לן עדיין לא העמידה על צוריה צשריפה מן התורה דהא האי תנא לפוס ריהטא שמעינן ליה דהאי
אשה דקרא היינו אשתו ואפי' למאן דאמר אם חמיותו כתיבא לאו ממשמעותא דלת אשה ואמה נפקא ליה אלא ממשמעותא דלוחו
ואתה: אם חמיו קא מהדר עלה. מחזר עליה להציאה לתורת אם חמיותו דקאמר זכרים כנקבות הא אכתי לא אשמעינן תנא אם חמיותו:

אמר

ואם איתא דבן נח מנזוה על קדושת השם לא ימא ליה לך לשלום
דמשמע דהוה לו. נהי דלחוביכו לא היה מנזוה דהוכח תוכיח את
עמיתך כתיב (ויקרא יט) ולא גר תושב מיהו אדווי לדבר אסור לא
לדווי: צנננה. נעמן צנננה הוה
שהו משתחוה לשם וגבי קדושת
השם צמך בני ישראל כתיב(ו) ואפילו
נצטוו בני נח עליה לא נצטוו
לקדשו צמך הכותים אלא צמך
ישראל: העלה לנו טיגא. יימוק.
מרוצ אהבה נעמטס לצו והעלה
חולי: משום פגם. משפחת האשה
שהיו צוין צדרי: שלא יו צנוס
ישראל פרוצות צעריס. לעמוד צבני
האנשים לתת צהם ענייהם וימסרוס
להם לציהא: ולינסבה מינסב. דאין
כאן פרוצות צעריס דכולהו ליעצדן
הכי ולינסבן ואין כאן צעריה אלא
מנזוה: לא מינסבא דעסיס. ולא ירפא
צכך: מיוס שחרב צית המקדש.
כשל הכח מדלגות רבות ואין רוח
קמה צליס להיות תאב ללשתו לפיכך
ניטל טעם ציהא: ויטן לעוצרי
עצירה. שיר הרע תוקפן ומרצה
תלוחת: דכתיב ולחם סתרים ינעם.
לישנא מעליא נקט כמו כי אם הלחם
אשר הוא אוכל (צ' צהדיא לט):

הדרן עלך בן סורר ומורה

(א) [עין חסוספא צ"ב יב.
ד"ה חסוספא] (ב) [נדרים לא].
(ג) [נדרים לא]. (ד) [נדרים לא].
(ה) [נדרים לא]. (ו) [נדרים לא].
(ז) [נדרים לא]. (ח) [נדרים לא].
(ט) [נדרים לא]. (י) [נדרים לא].
(יא) [נדרים לא]. (יב) [נדרים לא].
(יג) [נדרים לא]. (יד) [נדרים לא].
(טו) [נדרים לא]. (טז) [נדרים לא].
(יז) [נדרים לא]. (יח) [נדרים לא].
(יט) [נדרים לא]. (כ) [נדרים לא].
(כא) [נדרים לא]. (כב) [נדרים לא].
(כג) [נדרים לא]. (כד) [נדרים לא].
(כה) [נדרים לא]. (כו) [נדרים לא].
(כז) [נדרים לא]. (כח) [נדרים לא].
(כט) [נדרים לא]. (ל) [נדרים לא].

תורה אור השלם

1. מים גנובים ימחקו
ולחם סתרים ינעם:
משלי ט י
2. איש אשר יקח את
אשה ואת אמה וזמה הוא
באש ישרפו אתו ואתה
ולא תהיה זמה
בתוככם: ויקרא כ יד
3. ערות אשה ובתה לא
תגלה את בת בנה ואת
בת בתה לא תגלה לגלות
ערוותה שארה הנה וזה
הוא: ויקרא יח יז